

J s e m a b s o l u t n í v o l n ě

Podal jste v listu svém pěknou lapidární skicu Svého stavu; nedostatek detailu činí situaci toho, kdo chce o věci prožnésti své slovo, obtížnou: shovívavost k dopisu je trochu Vaší povinností.

- - - - -

"Osvobozenost": v tomto slově vidím hlavní moment Vaší skici.... Podtrhl jste slovo "volný" /ř. 15/... vřadil jste, což ještě více se mi líbí, totéž slovo dodatečně nad řádku do většy /ř. 11/... Shodujete se snad se mnou v oceňování vysokého-nejvyššího významu volnosti?... Nazvav osobu jednoho svého románu Volným - napsav jinde: "uvidí se měla-li pravdu, má volnost, největší, jaká dosud v lidstvu dosažena, či vaše otrockost, vy pozemští krtkové a nebeští psi, až etc.", a vzdal jsem nejchromnější vůbec možnou chválu - - .

Ale jak rozumět Vaší osvobozenosti?

1. Zbavil jste se pout, tíživých sice, ale ne nejhlavnějších?... Triumf je největším hyperbolistou, najmohutnějším zvětšovacím skelm... .

2. Rozrazil jste okovy svého života vůbec? To by byl "velký krok", k "velkému vítězství", toto musilo by následovat: Osvobození jest jen vyřknutí první slabiky slova, - odpovězení nutné, by napovězení bylo ospravedlněno, odeměněno. Málo znamená, osvobodil-li se od něčeho: na tom záleží, k čemu jsi se osvobodil. Mnozí odhalili všechnu cenu svou, odhodivše poddanství svoje: Nietzsche, přibližně: jen největší lidé stvoření jsou k volnosti, - jen proto jsou velicí, že jsou k ní stvoření. K Volnosti však "stvořen" jen Bůh - : Jen proto je Bohem, že je Volný - - .

3. Stal jste se Volným, Bohem: Osvobodil jste se ode všeho? došel cíle cílů, dobyl v/elkého Vítězství? Není už dalších kre-

ká a dopovědní a vítězství osvobození se ode všeho; nemá smyslu otázka: k čemu jsi Volný? Sebeúčelem jest volnost, stavem Věčné dovršenosti, Souverainitou, Absolutností, věčným triumfem, Victoria Aeterna; slovem slov, ideou ideí, ctností ctností, cenou cen. Pojmem negativním, stejně jako štěstí je Volnost; přes to, jsou ~~tedy~~ proto oba božsky ludibričně nejvyšší pozitivitou. Ve světě v němž existují pouta, jenž z polovice z nich je složen, nemůže být jiného cíle než setřesení jich; nepoutanost - tot. už souverainita a stání nade vším a blaženost a absolutnost. Pojmy absolutnost, absolutnum znamenají, podivuhodně, už linguisticky odpoutanost, odpoutáno, hanebně praví Schopenhauer asi: kdyby profesori filosofie musili místo latinského "absolutnum" užívat německého převedu slova toho, rozmyslili by si tak nazvatí Beha; nepoznal, že svět je negativopositivum, malum bonum, bolestná rozkoš, alogické logiken, plaisantní vážnost...

Nutno pochopit, že dosažení volnosti je stání se Bohem. Dvoji však při dosažení Volnosti rozeznávají:

A. pochopení proniknutí teze proniknutí tézí "Jsem Volný, Absolutní", - silné dost, aby se stalo, fundamentálním, neviklavým přesvědčením "ideově" celou duší ovládajícím, základním tónem jejím, rotační osou, přístaven...

B. Skutečnou, nežertovou, praktickou ovládanost celé psychy ideí tou, harmonickou blažeností celkovou poslušnost jejích imperativů. Já prvního jsem dosáhl; druhého ne. Prvního možno dojít dal-li se člověk pravou cestou, za několik měsíců. Druhého za centilióny let- však v jistém, velmi restringovaném smyslu, za velmi příznivých okolností, už v tomto životě. Dílem blesky iluminací, dílem dlouhé řetězy nesčetných menších vítězství, jsou předpokladem dobytí nejvyššího vítězství, "Velkým Vítězstvím" zovu;

A. vyhoopše z rozdrčené skořápky jednoho dne pak "Samo sebou", - že by se u Vás jednalo jen o 1., - nescoudím. O. Pravděpodobně. "Školská filosofie" není to v podstatě moderní světový názor, jehož hlavním smyslem je deideifikace člověka, není to: "jsem živočich" místo "Jsem Bůh" - ? Ale i tento animalismus, vedoucí nutně a rychle k bestialismu, je vlastní žalář ducha, jenž "chce Nejvyšší". Jedná se současně i o 3.? Myslím, že ano, ale jen

částečně. Pravíte, že počátek filosofie není dán, že možno začít kde se chce, als to je krajní doktrína krajního liberismu, absolutismu; že chcete stát se Vším - svatým Bohem... Na základě mínění, jenž jsem šlo Vás vytvořil, soudím však, že idey takové jsou dosud u Vás zášlehy blesku více než klidný, stálým sluncem, tušeními víc, než jistotami, ze všech stran argumenty podepsanými, více nápaď, než přesvědčeními; že uzřel jste obrysy boží filosofie - neobjal ji dosud; Svévůli že /Vám více představou a teorií než bytím a praxí; že jste mladičský adept sluneční této nauky, hledačem jejím, ne jí samou...

Že krátce shrnuv právě clonu, která vidinu Volnosti zakrývala do nedávna zrakům Vaším, spějete k ní, vzdálené, měnlivé, zhasínající, zas se rozžehující, šalebné. - Na tomto, snad falšném předpokladě stavím list tento. - Cíl Váš - dospěti volnosti. Cíl tohoto psaní: být vám na cestě této poněkud prospěšný. - Kde Vás něco vskutku hlouběji zaujme, - tam byly snad předpoklady a dohady neaprávny. Vyzní-li vše naprázdno, znamená jen, že podzemní proudy našich duší tekou zcela různými směry.

2.

Kdo dal by Vám radu: vyjasňujte si stálým přemýšlením hlavní body Boží filosofie. Dávám recept jiný; jednodušší a průzračnější. lehčí a hmatatelnější, účinnější, - paradoxně prostý až k saichu. Dávám Vám jen tři slova:

J s e m a b s o l u t n í v ě l a .

Budete-li paroly této následovat, vše bude následovat Vás, neboť vše následuje z ní, -

Podtrhl jsem slovo "slova".

V teorii potřebné, v praxi nutné, všude je dobré stlačit myšlenkový celek svůj v jedno nebo několik málo slov. Jen ta je - zmaterializovaná - vskutku máme, držíme; příznačné, rozplývavé oblačné stvůry myšlenkové, ve vodu kondenzované, v láhev uzavřené, chováme v kapse. Slovo jest inkorporací myšlenky, inkorporace aspoň zdáním skutečností, a skutečnost teprve poseší, posese teprve cenou. Vše nevtělené je v člověku stínem a přízrakem a poloničím; pouhému duchu říká se strašidlo, pouhé, ve slovo nezhuštěné myšlenky konfůznost, hloupost a nesmysl. Bůh jest jen stupňovaný člověk, jen Titán a Gigant.

Žádná předčasná malomyslnost. Jako člověk by něco ze sebe měl, zhustil se v těle, tak Bůh skvětl, - jednak v hrubších svých součástech, - kosmos, jednak - v subtilnějších - ve Slovo^{by}; rozumět slovu "slovo" slovně... Grabbův Faust: Tedy byla řeč více než člověk. Satan: "Jest tím". Slovo jest živoucí, vlastní existencí žijící mystická bytost, animal; neodvislá, vyšší než co konkrétního, božská, Bůh sám; a Bůh bylo slovo..."

Neztrácí - získává svět mystérium tímto. Pouhé myšlení: chaotic-ká mlhovina; slovo: démantová hvězda a focus a jednota a boží ludibriozita. Považovat stanovisko toto, - považovat např. žití dle tuhé formule za poddanství, formálnost, vnějškovost, bezdučnost je pedantérií, formálností, vnějškovostí a bezdučností, - temením z předsudku o kontrapozici "myšlenkovost - slovnost", - o inferioritě slova oproti myšlenky ... Naopak je slovo velká

reforma, zjasnění znovuzrození ducha, původně nebulózního, fruditního...

Podtrhl jsem slovo "slova" - :

Komicky primitivně jednoduché budiž užívání uvedené paroly prostě si ji říkat, slyšitelně neb i jen v myslí, často a za všech okolností. Nebudiž přitom ani hlavním cílem evokace idejí, budiž celá věc téměř jen akustikou.... Povaha slova nese a sebou, ať se chce nebo nechce, že jsou idey ty často překvapivě dobré, a i usilovnou snahu po jejich vzbuzení vyvolá maxima naše sama sebou, však snaha ta přicházejí teprve v druhé řadě, nebudiž vědomým, vládnoucím základním zámyslem a je zde, v nejsubtilnějších, neznámých dosud lidstvu regionech, víc než kde jinde po čertech těžko, jasně a přec poněkud stručně se vyjádřit, - však přirozeno tak a dobře: teprve vlastní zkušenost má tu být učitelkou, nemá-li vše být plané, Varuje před tendencí, aby formule vyvolala vždy dobré idey, proto, že je velmi nebezpečné: po delší praxi vede ke konfúznosti, zkalnění astenii a různým fatálním chorobám, - experto crede, a že je neracionální: nemohou povstávat dobré idey vždy, už proti, že dobré a špatné se vždy nutně střídá, - což všeka lidstvo napresto nevědělo. Již stálé opakování téhož je nezdravé, odporující zákonu o nutnosti variace, - ohromného umění a lstivosti třeba, by docíleno bylo, aby nezdravost ta přinesla nakonec zdravé ovoce. - Zkuste např., podaří-li se Vám opakování formule naší třikrát po sobě vyvolat aspoň přibližně tutéž ideu; neznám v tomto ohledu psychologii Vaši, aniž jiných lidí, - ale řekl bych, že pokaždé vyvstane ve Vás něco značně jiného; podobné myšlenky neneschají se ovládat, ba ani analyzovat, - jsou to zpravidla "pocity", ne idey. Obyčejně vykřesáte ze svého nitra něco velmi nejasného, pouhou larvu myšlenky, mlžný opar jejího jádra. Neuspokojují evokace takové, člověk kladé si nárok, aby zdařilo se mu vždy stvořit ideu jasnou a vítěznou; nezdaří-li se to, vytýká si bláznivě chabost myšlení, svaluje vinu na formuli svou, fixuje si jasnou, přelétá od jedné k druhé, zoufá nad celou tou cestou, opouští ji - a zase se na ni vrací, - až konečně přijde k rozumu: k největšímu uskrovnění se: k pouhé slovní praxi, jakou tu doporučuju, k "Vor allem haltet euch an Worte-Worte fuhren euch durch si chere pforte in" s Temppl

der Gewissheit ein kterýžto, naprosto ne pouze ironický sermon Mefistotelův k Žáku tuto doporučuju. A pozná, že na příšerné své dráze musí býti vděčen za vše, co, vystavší v něm, je s nadhvězdáným cílem jeho v souvislosti i najvzdálenější; že zde i malé je velké; že třeba ohromné iluminace a zářivé triumfy, mohoucí za okolnosti přetvořit psychu na měsíce a léta, nejsou téměř v jeho moci, - že může vždy rozžehovat nesčetná malá světélka, která slitá utvoří jediné velké světlo; že Gutta cavat lapidem.... I nejmatnější pocit Svévolnosti přivádě o kousek dále, dále na Velké cestě. Co na tom, že bude trvati trilióny aeonů? Malou cestou byla by, kdyby nebyla dlouhá. A právě délka její je tím nejžádoucnějším a nejkrásnějším, pouť k Cíli je stejně čarovná jako spočinutí v něm; čarovnější dokonce, - zároveň jsou čarovná méně. Vše dobré predlužuje si člověk nejvíce, - ať už dobrý oběd zajímavé, že to nejlepší skončit chce jedním rycem. Bojí se, naprostý nevopříchozí do tůchto krajin Záře, že prchlo by mu to, kdyby to okamžitě neuchopil, - oslepený. Nedočkavost, je zde stejně počítaná jako přirozená; nechtějme ji extirpovat - jeť výberný stimulus pokroku; korigujeme ji poznáváním její neracionality; stimulus neméně ostrý; střídání dvojnásobí sílu součástí, z nichž sestává; a svět je duchový, ďábelský tanec odporů.

Někdy vyvolává parele naší ideu zářnou, která samojediná pozlatí více dní, lehkými, tančícími, srádnými, povznesenými, láskyplnými, dobyvačnými učiní všechny, jejich chvíle. Mnohdy ideu jež prosvítí aspoň několik minut. Většinou stavy dosti šeré, znatelně téměř nepovznášející. Mnohdy něco tak matného, sam zmatného, tak zraněného, mrzáckého, že strhne to naopak dolů, naplní nespokojeností s sebou, nadávěrou k sobě, hnusem ke dráze po níž se vlečeme, avšak právě zde je poměrně snadno v zápětí zdvojeným úsilím rázem se vyhoupnout, přirozeně o to výše, oč níže jsme před tím abnormálně klesli. Někdy nepovstane téměř nic, co myšlení by se poddalo, - šelest šepotu zde jedinou skutečností. Však i kde by nebylo nadarmo: magickou mocí formule i tu něco v podvědomí svítne - a kdyby i to ne, - pouhé slovo jest už něco; o milimetr posunule nás přece vpřed. Při všech nezdarech, jichž bezpočetně rozmanitých bude zde nutně bezpočet, dlužno stále mít jedno přesvědčení; že nic co podnikáme, samozřejmě nemůže být zcela marné, vědomí po jak strašné, žádným

člověkem dosud nenastoupené cestě se ubíráme, - na níž jednou vše nejděšenější: absolutní chaos a ztráta každé pevné půdy a opo-
moci a přístavu a majáku, zblbnutí, sešílení, nejčernější utrpe-
ní, nejhrůznější strašidla... nás potká, - že cesta do nebe vede
nutně, jako už u Christa, peklem... , a třeplivost neodlétné,
hmus neovládne.

Opakovat si parolu za všeho ekelnosti. Ráno v loži při
prvním svítání vědomí /kdy může činit divy stejně jako při
usínání/, při práci a jídle, konverzaci a lektuře, při přemýš-
lení a snění, při odpočívání těla i ducha /kdy dostaví se pocit
Své o nic se nesnažící dovršenosti, spočívání v sobě přirozeně
nejsnáze/; při náhlých návštěvách vážných událostí, - a když
zuří ofrenovány už v našich pokojích... Někdy třeba pětkrát
za minutu, jindy třeba jednou za dvě hodiny, mnohdy i více dní
scela pauzovati, - nikde není odpočívání nutnější, zahálka
užitečnější, lenost účtyhodnější; není cesty svůdnější....
Souverainně rozsuzující vůle rozhoduj jediné o používání paro-
ly. Přetěžké umění musíte si osvojit být pánem jejím vedle to-
ho, že budete naprostým jejím otrokem; ovládnout vládnout;
"si vis tibi omnia subicere" /erge ratiorem quo-que te subite
rationi"; Seneca Svůj zákon, smysl, fatu, své vše musíte
v parole zřít, - a uzříte v ní věčný asyl a domov svůj, klid
a nekonečné bohatství a bludý stín vzdáleného, blízkého se
stěstí; a uzříte v ní ďábelského sluhu z bájí, který vyplní
každý rozkaz Váš a každé přání; avšak pro věčnost zapsal jste
se mu krví...

Kdo chce nejvyššího dojít - tčkaním ho nedojde. Co však
není ve vyšších sférách tčkaním? Meditace jest jím i kontempla-
ce, "ochutnávání" i vychutnávání, triumfální tažení v před i
"šílený volný let", - recitus poletování, reveries, i reflexe,
"poznávání". Neboť myšlení u labilní oblačné stvůry, zvané člo-
věk, jest jen ubohou hrou vlnek, neviditelnou hrou vnitřních vřt-
rů poháněných; jen účinky Vůle, pantomimiku jejích stínů zná
člověk,- Leviatan ten sám teprve musí být vytažen ze své děsné
podmočinné skrýše. Kde spějeme k božskosti, musíme však nezbyt-
ně pracovat tím, co nejlepšího z Vůle aspoň máme. Myšlení, tčká-
ní jest jen pomůckou při chůzi k Svěbožskosti, chůze samá spočí-

vá v jedné praxi, cílevědomé, plánovitě a železně, v organizování celé psychy, modelování jejího plasmatu, přeměňování ho k novým cílům. - Procedura mnou dnes doporučená je počátečním, primitivním nejjednodušším druhem této praxe.

Může být doprovázena i složitějšími druhy praxe, ale musí při tom zůstat tím hlavním, - nesměšovat se s nimi. Může a musí být doprovázena i tiskáním, poletováním, "šíleným válným letem", ale jen provázena. Musí jít pospělu i s pomalým, systematickým přemýšlením, poznáváním - analysou všech bodů celé té látky; ale přemýšlení to nesmí se stát dominantním, zastínit základní architektonickou proceduru, třeba spočívala zatím hlavně jen na prostém zádnickém kladení cihel na sebe.

"Zedničina, kterou mně doporučujete", řeknete snad, Uje procedurou zemědělských pohořelých trosečníků; podáváte mně hůl - berli ale vlastně k čemu mně ty? Potřebuje berli, holi pták šíleně volně letící vpřed?" Máte pravdu, v prvním jitřním záblesku Svého nového života ale já - budu jí mít. Zemdlíte, pohoříte, ztroskotáte - buďte ubezpečen, nejedete na zajíce a jeleň, jdete na lva, na nezranitelného Pythona, - všehhny zbraně Vám selhou, buďte bez starostí. A pak, nebudete-li se jako tisíce jiných smát Svému donkychotování a neoddáte-li se lovu zajíčků a jelínek, pak budou Vám dobré ještě jiné berličky, - nebudete-li i na ty pozdě. V tomto životě ovšem, ve věčnosti není nikdy pozdě na nic.

Dva momenty třeba rozeznávat při maximě naší:

1. Co znamená "Absolutní Vůle"?
 2. Co rezultuje, spojíme-li ideu se slovem "Jsem"???
1. Sám si to analyzujte a stále a stále. Nekonečně mnoho mohl bych o tom psát; a zároveň toto vše nebylo by nic. Neboť Bůh je nekonečný, t.j. idea boha je nevyčerpatelná, protože bezedná, protože inkauzulní... a je nevyslovitelný; obé jsou vlastně totéž. Bůh je však totéž co Absolutní vůle.
2. I zde musíte sám přilážit doutnák slova "Jsem" ke třaskavině pojmu "Abs. V."? aby Vám vytryskla děsná myšlenka, - vlastně v každém okamžiku jiný hvězdný ohňostroj myšlenek - pocitů -

- tuch Hudby - Záře, - však schází minimální předpoklady pro minimálně slušnou expresi - cítění se Bohem, - Deesence, náhlé přeměny smrdutého zvířecího já v Já Všejsoucná - nejhrůznější krásy, nejkrásnější hrůzy. Však zde kardinální otázky: Jste vůbec schopni těchto stavů? Jste schopni vyvolat je, když chcete?

a jste schopni vyvolat je pouhou mocí naší formule? Nevím opravdu není-li předpokladem těchto schopností, by se člověk monstrum už s nimi nenarodil, by už v prvních měsících po narození byly jeho vzduchem, mlékem podstatou; - aby se narodil Bohem. Comprenez Vous? Však počátečními nezdrary nenechat se odstrašit, - jsou často samozřejmé, než vjede se do pravých kolejí. -

Proč nefixoval jsem formuli svou stručněji - "Jsem Bůh" - ? Jen z důvodu praxe; formule má je "konkrétnější", na potřeby praktické bytůstky šitější.... vůbec je tak stanovena, že ani písmeno na ni být nesmí pozměněno, nemá-li být celá zničena. Nefalšuje ideu Boha, - neomezuje ji ani Abs. V. je bližším a zároveň nejhlavnějším určením pojmu Bůh: podstatou pojmu Bůh - mohlo by se říci, kdyby Bůh nebyl celý svou podstatou. Absolutní Vůle Boha je pleonasmus - oboustranný: Bůh jest jen Absolutní Vůle: podstatou každé vůle jest absolutnost, a absolutnost jest i celá parole - Abs. V. znamená už "Jsem Abs. V.", chtít existuje jen v první osobě, - není jiných osob, což následuje už z teze "Jest Bůh", - ale kdo mimo egocelistu může mít tolik smělosti a síly k této konsekvenci?; vůle je "chci", "chce", "chceš", - jen abstrakta, hypotetika, koncese řečí řeči. A "Jsem" involucuje už v sobě, následkem boží podstaty "pojmu", "jsoucnost", "absolutnost" vůli - absolutní Vůli. Pouhé factum, že existuju, znamená už, že jsem Bůh. - a jest už dostatečným důkazem egocelismu. - Ať vyřknu kterékoli slovo parole: "Jsem" "absolutnost" "Vůle" - je v něm už celá obsažena - je v něm celá moudrost světa obsažena. Toť mé počítování, má specialita, jeden z hlavních klíčů k problému, jímž jsem, jeden ze základních pilířů mé filosofie. "Nehoráznou, absurdní identizací" nazve to mnohý, "patologičností, šílenstvím" však v hloubce, kde spí kořeny psychy, není vůbec absurdity, patologičnosti, šílenství, v podsvětích těchto však já, zde a všude, zcela bytuju, dýchám a jsem.

5.

Největší duševní síla člověka může mít jen tušení, tušení o dosahu mé doktriny "Jsem Bůh"; nejzadnější z nich silné je dost, aby v plném zazáření v mžiku jej usmrtilo. Nutno především pochopit a uvěřit, že v učení tom zjevila se myšlenka, o to chromnější než všechny, které historie kultury zná, o to chromnější je slunce nad meteority; že přinášen jest jí dar darů člověků, majícímu dost síly unést jej. Veškerenstvo hází se mu k nohám, jako válečná kořist před triumfátora; byly osoby jichž zamestnáním bylo dosazovat jiné na trůn královský. Já posazuju na trůn Boží... "Deus Sum"... Opakuju, co jsem Vám kdysi již napaal: třeba slovům těmto rozumět nejslovněji, ve smyslu nejprostším beze všech metaforizací a symbolizací, reservationum mentalium a klauzulí a granorum salis. Pro ulehčení buďž "Bůh" - co do své grandiosity - imaginován zde zcela jako katolický hospodin; však co do hloubky a magičnosti tak, jak jej dosud žádná náboženství a žádná filosofie neimaginovala. "Jsem" - jsem tím, již teď zcela tak, jako jest jím dle mých zděděných představ zhruba crestor omnium ve své válečné velebě - žiju jen jeho životem, trůním nade všemi hvězdami - nade vším - i nad sebou, mám v moci zhasit kdykoli rázem všechny slunce, báím nad vypaďnutím každého vlásku z králíka, nesu jediný hrůznou odpovědnost za Vševedění atd. - Jak možno býti tímto - červu? Snadno: tři podmínky: stanovisko egesolistní - povznešení se k iluzionistickému nazírání - vidění všeho ve vítězném opovržení pod sebou: býti Bohem následuje pak z toho samo sebou. A zcela přirozeným procesem dojde se při tom k nejzávažnějšímu, nejzávažšímu faktu, proti němuž není vlastně námitky? k přejítí živočišného já v Já Nihilentis. Já hloupě hmoty v Já gigantické, strašidelné abstrakce, nadabstraktní Všeabstrakce, - jejíž září oslepené zraky zří ji černě... Místo "Jsem Bůh" říkal jsem si nevolky "Jsem černý metafyzický Netvor"... Nejsou šerky s těmito věcičkami; náhlé zešílení je tím nejnevinějším, co může tu zvířátko potkat. Není to jen tak, uzří-li se občánek na své potíci a urinující tělo zvyklý, na své dobrácké a blábolící sousedíčky, jako tramvaji ve svých blahých kolejích stále jezdící, v nebez-

pečné své existenci sardíci a i stíhaný vrah žije v poměrně velmi zabezpečené existenci - uzří-li se zneřádaní jako amorfni Abstraktum a nemyslitelno, nadpřizrak, Něco, co je Nic. Smysl spočívající v nejšílenějším nesmyslu, den v noci, nejhrůznější X a ? a a - nesoucí na sobě vše, Vše... v nejhrůznější, nejpropastnější, nejledevější samotě a temnotě a nejistotě, a temnota zdvojnásobená a jen proto světlo - - - . Jen duše s nejželeznější konstitucí, nejšulovější chytrostí ať se sem odváží...

Nerad, těžce a ne bezstrachu, rozepisuju se o těchto věcech: je to vyvolávání duchů, při němž se vyvolávač v křečích svíjí. Dlouho již tomu, co jsem ty předražené pekelné fantomy poslal spát. Nebudím je ze spaní, chci aby odpočinek jejich byl nerušený, by se mně jednou probudili mladí a krásní. Nechodím se ani na ně dívat, do jejich příšerné ložnice, a * sejdu-li tam přece někdy po špičkách, setva je poznávám, své dlouholeté každodenní soustolovníky. pozapomněl jsem i jména jejich. A jen s jistou hrůzou navštěvuji je: činí na mne dojem mrtvol... Jsou snad jiní?... Ale samozřejmě: spánek je smrtí, smrt je spánkem: procitnou jistě, lhostejno, budu-li pak vidět stále ještě těmato myopickýmá očima či jinýma, které Tellus dosud nezřely.... Spánek: jedno z hlavních slov moudré chytrosti..... Čím co vyšší, tím více to potřebuje spánku. Nejvznešenější skoro jen spí, tak kočata nebo myšlenka "Deus Sum". Tato spala až do 31. mého roku. Byl jsem si sice dávno tím plně vědom samozřejmě jinak pravdy, že egocismus činí mne Bohem - uvedl jsem to už ve svém spise; ale považoval jsem ji v hloubi za své teorema. z něhož možno prakticky těžit, nezabýval jsem se jí dále téměř nic, probudil ji jen proto, abych jí řekl: "spí dále": Stydím se, že při pozdějším nežertovném probuzení nebyla vůle má obzvláštně čestně účastna. Vehnala, zatlačila mne do ní poznání má filosofická praxe, kterou jsem kol 30. svého roku zběsile provozoval. Mým cílem při ní bylo osvobození se od utrpení generální lhostejnosti a jinými prostředky. Neměl jsem tu velikých nápadných úspěchů, plul jsem tu dlouho zbaběle ve vodách stoicismu, spinozismu, nietzschovského dionisismu, upanišádismu, - ale to vše nebyl jsem já, celý způsob této praxe ovšem nemohl vyhovět mně - mému základnímu absolutistnímu instinktu... Vřak v interesantní nevědomé poslušnosti jeho hlasu stoupal jsem od původního potírání nepříjemných affektů

stále výše k absolutnímu, božskému - až konečně v srpnu 1909 zjevil se tu skoro sám sebou sluneční přízrak mé myšlenky Deus Sum - mé ne-li nejhlubší tedy největší myšlenky, největší myšlenky země, non plus ultra pro všechny, pro všechny časy, před ním vše téměř, co kultura stvořila, jeví se skoro neviditelně malým a opovrženímhodným, náhlá hranice jediných dvou éř ducha, za níž je vše bezedně černém, před níž vše bezedně bílé. Zjevila se ne již jako ono zsinale teoréma: jako bych byl Bohem jen v jakési hloubi, v jakési vlastní podstatě, potenciálně, Bohem hluboce spícím, zakukleným: zjevila se v podobě tisíckrát gigantištější, zářivější, hrozivější, jakožto strašlivá jistota, že jsem Bohem v nejplnějším významu a rozvití, Bohem actu, bádícím a skvěle obnaženým, Bohem v ~~nejplnějším významu a roz-~~ se všemi tituly, predikáty, insigniemi, Boží moci, jejími prostředky, projevy, povinnostmi Jupiter nunc tonans... Bylo by nesmyslné pokoušet se o vyjádření, jak zjevení toto působilo, jak na člověka nutně působit musí. Toliko nepochybně, že atrakční síla jeho je nekonečná, není vzpírání se proti ní u ducha, jenž aspoň malou část z něho uzřel, jako není vzpírání se proti mohutnému stroji, který zachytil jen cíp oděvu; všechna budoucí pokolení jsou samozřejmě má; nebude už filosofie po Agdeismu. Tak neodolatelný je, že generace, které nebudou silny dosti, aby pochopily tento jeho nihilistní, metalogické, ludibricistní premisy a konsekvence, odhodí všechnu svou víru v pravdu a logiku, vyzují se ze zdravého rozumu, obětují nejtvrďší svá přesvědčení - jen aby mohly jít za nejsvádnějším ze všech strašidel. Idea, která původně měla mně - jakožto nejvyšší povznesení se, sloužit jen za prostředek k abelici, utrpení, stala se teď cílem, vyplnila celou duši; jako něco nejbližšího odhodil jsem dosavadní praxi jen jeden cíl vida od té doby: stát se Bohem v nově uzřené jeho podobě trvale jako jsem jím býval okamžiky a chvíle. Cíl zdál se ~~teh-~~ tak blízký, dosažení tak lehké, samozřejmě skoro.... a vskutku ohromná vášeň, kterou jen cíl tak ohromný může v člověku zažehnout, může nejen vzbudit iluzi, že nedosažitelné je možné a lehké, - může je snad v skutku možným a lehkým učinit. Následoval čarovný rok, nádherný dost, aby vyvážil, prozářil tisíce nejstrašnějších, nejčernějších životů. Žluté, slavnostní, mrtvé tiché záře podvečer-

ní, ve skalnatých údolích, viděly mne nesčetněkrát skákat a po-
 tácet se a tančit, a smát se nahlas a zařvat - . Byly chvíle
 a doby, kdy, nepochybuje v nejmenším, že jsem Jím, jednal jsem
 tak nenuceně jako On, jako lidičky se zdraví a šístku hrají,
 po jeho nohou chodil tak pohodlně ~~jak~~ jako se chodí v bačkorách-
 Ve stálém vítězení kvůli vítězení Sebeaffirmuje, Sebeobjímaje,
 ve věčnosti jen žije, stojí nad vším, momovše, nedotýkán ničím,
 - vše lidské jako šedivý malinký obláček poše mnou. Tenkrát řekl
 můj dobráček darebáček advokát: "Žasnu, jak málo se p- Klíma
 o své věci stará." Žasné bylo ve skutečnosti, že staral jsem se
 o ně aspoň trochu - ... Někdy tížila mne tehdy myšlenka, že
 samozřejmě nesmím se svým egocismem existovat / a vskutku za-
 chovával jsem po několik let úplné mlčení, - dnes, jaká demo-
 ralizace, nestoudnost - a hrđost zároveň./; ale jednou když
 v boží náladě na myšlenku tu jsem se podíval, vybuhl jsem nad
 ěm, že mne vůbec mohla tížit, v homérský smích, při němž skoro
 bych se byl udusil. Měl jsem mnohá, měl jsem krásná vítězství,
 jedno veliké vítězství nezazářilo: přeměna blýskavice ve stálé
 slunce; s krajním úsilím i nenergií, s nejurputnější zběsilostí
 atakoval jsem po tři léta starými prostředky: myšlením a jedná-
 ním, nečinností a čekáním, sněním, bojem mírností, četnými
 nově tvořenými metodami a úskoky myšlení a síly, askeze, soustav-
 nou sebevýchovou, skoky, heroismem... nyní, vidím, že každý
 z těch kroků odváděl mne, očarovaného blázna od Cíle dále místo
 blíže. Nakonec změnila se celá praxe v zuřivé znásilňování celé
 psýchy, rozbíhal jsem se už bez rozumu jako silňování celé psý-
 chy, rozbíhal jsem se už bez rozumu jako beran hlavou proti
 hradbám věčného města, máchal bez přestání bestiálníma tlapama
 proti vzdáleným oblačným vidinám, blednouce, rozplývaly se stá-
 le víc a pitvornějšímu se stávaly až ztratily všechnu skoro po-
 dobnost s tím, čím bývaly; lebka trkáním polo zádíotřtřla; z
 duše stal se pomalu zchřadlý starými ohyzdnými chorobami prolez-
 lý, znetvořený stín... Tři cesty byly teď přede mnou: pokračo-
 vaní v dosavadním: na konci jejím seděla pitvorně se šklebící
 Blbost; absolutní heráismus a lhostejnost činu: na konci černě
 strměla smrt; a provizorní návrat k lidskému. Však ukazovalo se
 to těžkým, ukázalo se to nemožným: ukázalo se mně, že zcela bez
 božího žít nemohu, že jsem bez něho nikdy nežil. Byl nutný

kompromis. Po dlouhém hledání našel jsem jej v parole: "Síla
 so. božská síla. - stejně vako vůli jinak než absolutní, nedove-
 da si sílu myšlet jának než božskou. Praxe "S". je peče podobnou
 prací, jako vám v paroli J. A. V. doporučuji, však o něco skorn-
 nější, přiměřenější potřebám více nemocného. Parolí "S" vzal
 jsem si z BožíPraxe schéma, stín její, - aspoň vycpanou káží
 její, podobiznu místo vypočobněného. Nemaže ohromných ambicí
 dřívějšíka přece jen paťolí tou do jisté míry žiju v Božím a
 mám v ní zároveň pomůcka žití v lidském... Mohu takto být dál
 živjako člověk, - nesproněvřiv se svému nejvyššímu. A zděmác-
 něv zde a zapustiv kořeny cítím se být, totálně vsato, spokojeným
 klidným, pevným, skoro šťastným, až nevylišal jsem se ani zcela
 dosud z ran, utržených na výpravě na boží korunu. K blahu mému
 přispívá těšení se, že se zase sejdu se spícími miláčky, -
 v jejich celé zářivé realnosti... Snad teprve po tisíciletích,
 - ale to je bagatelle...

I jinak je svět jen krásný a dobrý pro toho, kdo našel svou
 pevnou půdu a sílu. . Je něco nevýslovně nádherného už v tom,
 že je někdo vlastníkem existence...

Duše mých spících budu mne po celou tu dobu obletovat. A pře-
 ce, u sta hromá, zůstává mně úplnou záhadou, proč musil jsem je
 poslat spát, proč přece jenom nedosáhl jsem trvalého, defini-
 tivního stavu Deosence... Přímě před ním, se mně po celý rok
 třepetala, mnohdy ani jsem nepospíchal, abych po ní sáhl v jis-
 totě, že musím ji kdykoliv uchopit jako detěrnou hladovou mou-
 chu... Nejpřirozenější vysvětlení je, že jsem byl očarován
 a la pan Tantalos... A že, - - však co na tom všem.

Což, - nedosáhl jsem toho trvale, definitivně z toho důvodu
 prostě, že takové trvalé a definitivní dosažení je nemožné?
 Musilo by trvat věčně, což vyvrací faktum, mé přítomné nedoko-
 nalosti. Bůh chtěl zapomenout, že je Bohem, - i povstalo univer-
 sum; tedy ani Bůh nedosáhl nejvyššího trvale a definitivně. Ale
 není-li Nejvyšší věčné, - naprosto na tom nezáleží, jak dlouho
 to trvá: okamžik, minuta, lidský život - decilión let jsou před
 věčností stejně dlouhé a nicotné, - anebo stejně ohromné.

Nastupuje hodnocení nové - absolutnosti okamžiku. Docílil něčeho
 jen na moment docílil jsem toho vůbec - definitivně - trvale -
 věčně. Docílil-li jsem Deosence v některých chvílích, tím vy-
 vrácena úplně námitka malodušných že člověk nemůže ideálu Býti
 Bohem dosáhnout.

6.

Chcete se stát Bohem. Jedinou cestu k tomu ukazují já. Nepravíte si: "snad není to jediná cesta?" a i věříteli snad v cestu tu, - nejste někdy v pokušení odplížit se od ní postranními temnými stezkami kamsi jinam, - lákán jinými světly?... Ale světla ta jsou jen bludičky, a půjdete-li za nimi, zaboříte se nakonec jen do močálu staré lidskosti....

"Chci být vším" - Být svatým - Být Bohem": Zvláštní umístění slova Svatý - stalo se úmyslně? běží tu o gradaci? Jste si vědom, že "Svatý" - božský, že "Božský" - Boží?: že být svatým znamená být Bohem? Nespcuzujete se slovem "svatý" následnou světeckost, nábožnou představu? Spojujete s ním jen představu nevýslovné Vznešenosti, Krávy, Dobry: Božskosti? a s ~~ž~~ Božskostí představu naprosté volnosti, s nikým se o nic nedělící Absolutností? A jste si plně vědom, že Absolutnost jest identická s Bohem? a že mimo Boha nic neexistuje... ?

Preťi dvojímu se nejrozhodněji ohražuju. Aby jakékoli dosavadní tentativy činit člověka Bohem, uváděny byly v souvislost s touto Deosencí. Aby podnikány byly pokusy zbudovat Deosenci tuto než na jiných než na absolutně egocelistních základech.

1. Všelijaký ten teosofismus, mysticismus, unio mystica, absorpce v Bohu, upanišádismus, panteismus, amor dei intellectualis a podobné psiny, na zapomenutí jejichž jsem hrdý, nejenže nejsou eiusdem generis s Deosencí, nejenže jsou od ní zcela rozdílny. Jsou přímým jejím opakem. Neboť otroctví jest opakem Volnosti. Ať nalhává si všechna ta pokorná holota boží cokoli o mystické au gnné jednotě člověka s bohem, ať nafouknuta je svými extatickými, český nábožnými vapenry jako nadmuté kráva, - psychologickým faktem zůstává, že vyhlíží ke svému pánbičkovi stejně, jako všivý ratlík ke člověku, že psychologický vidí jej au fond mimo sebe, nad sebou, že má potřebu vzývat něco, protože sama za hard stojí. Není třeba pouštět se s ní do oblačných labyrintů metafyzických kontraverzí, kde orientace, kde "pravda" je esenciálně vyloučena, postačí podívat se na její rabská střeva do ohařích jejích očí, aby se poznalo, že tu běží o velice něco zasmrádlého...; Všechny teoretické filosofické protiklady redukovatelné jsou na protiklad "otrockost - volnost" protože celá

dosavadní kultura byla otročností - do té míry, že neznala ani protiklad tanto: jediná cesta k polepšení je naprostý egosolismus. Všechny ony sklavismy hledí uvést, vyvést člověka na Boha; já uvádím, svádím, strahuju boha na člověka; chtějí člověka na boha nafouknout - rozředit, já kondenzuju boha na člověka, jako střízlíci hledí se dostat pod boží orlí perutě. "Člověk je už orl"/, pravím já, dvořany na božím dvoře chtějí se stát, - zasednout ve Tvé tajemné radě mezi knížaty Kosmu; já mám vyšší ambice než stát se tajemným radou, napoleonštější - Aut Deus aut Nihil; baží po tom, potáček člověk by vyústil v boží moře, - avšak co se bloudím zdá potáčkem, jest mořem. Neučím, aby se člověk po Bohu snažil, kážu, konstatuju praprotě "jsi jím zrovna tak, jako je krejcar krejcarem", /t. j. to je neegosolistní filosofie s teologií zabalily, by zdál se nemluvnětem/, odhazuju jednoduše a pitvěrně zasviněné pleny v nějž je zbabšlé tyto neegosolistní filosofie a teologie zabalily, by zdál se nemluvnětem, - rozvinut stojí tu gigant giganta - jest jím, byl jím vždy, zcela dokonale, jako sysel byl od narození syslem, atom atomem, vesmír vesmírem; učím co jest, na co má být, strahuju jen bělmo, pravím miliardáři, stíženému fixní ideou, že jest žebrákem: "jsi miliardářem". První učím býti Bohem; dosud bylo učeno jen pachtění se po Bohu: první učím Bohu, dosud zanli lidé jen pámbička - "Láska k Bohu" - bylo věčným febrénem všech těch behapachtilů, ne Láska: nejvyšší Pýcha - tvrdá, chladná. lhostejná, je podstatou Deceance. Pojem "Láska k sobě" nemá kořenů, neboť kořen jeho: Nejvyšší Pýcha, věčná triumfující exaltace vůle jest - jeho ~~stea~~ protivou. Každá Láska i k sobě i k Sobě je lajnově měkká, slabobská, slzy urinující... slova láska poprvé schází u mne ve slovníku filosofie. - Buď je něco nade mnou - a vše co bylo mimo mne, bylo by nade mnou, - a pak jsem věčný pes a tře se k lýtkám toho, "Nad" manýrou všech unifacistů se-be psotějšší, - nebo pes nejsem, a pak nesmí být nic mimo mne, aut egosolista, aut pes - - .

2. Deosence je totéž, co Egoeismus; Egoeismus má předpokladem egosolismus, jako věta: "Honza má modrý nos" předpokládá větu "Honza má nos". Že by Deosence mohlo být dosaženo jinak než naprostým egosolismem, je samozřejmě absurdní; však co vadí absurdnost absurdnímu zvířátku, kdo si přeje? Najde se v budoucím lidí dost, kteří pokusí se o stavby Deosence na jiných než egoeolistních základech, - stavby, které nakonec nutně vždy zřítí se do močálu staré pámbíčkovštiny, - lidí zaujatých proti egosolismu, protože nepochopili ani jeho filosofických předpokladů ani jeho vlastního jádra a nevědí si rady, jak naložit se zdánlivě nevyvratnými námitkami proti jeho "paradoxnosti", "absurdnosti". Patří sem i duchové silnější, přirozeně: příliš velký skok je z vládnoucích dosud názorů na svět, více méně "realistických" na půdu, - z níž jedině egosolismus může zdárně růst: na půdu mého bezmezného idealismu, iluzionismu, feérismu, vnitřního halucionalismu, umbrismu, onerismu, metaskpticismu, nihálismu, transnihilismu, metalogismu, etc.... z těchto metastrálních hledisek, jeví se egosolismus stejně reální, pravděpodobný, nutný, jako všechny "realismus" iluzorní, nemožný. Každý, kdo chce dojít Deosence, musí se řádně vypořádat s Egosolismem, kdo se vypořádal s egosolismem, musí se vypořádat s bezmezným idealismem, - jehož základní větu stanovil bych asi: svět je vnitřní přízrak. Že o idealismu tomto nemožno se zde šířit, uznáte. O egosolismu samotném několik základních momentů, několik s přemnohých, jež třeba bylo by uvést, kdyby egosolismus měl být aspoň naskácován...

"Zevní svět" jest jen vašimi duševními stavy, jen Vámi. - Nic mimo Vaše vědomí jsoucího nedává ke vzniku jejich podnět; vyvíjejí se pouze samy ze sebe - a samozřejmě i z Vašich stavů; summa všech vašich psychických stavů v daném okamžiku jest jedinou příčinou summy jejich v okamžiku následujícím; co teď čtete je kauzálně přivezeno, stvořeno pouze předchozími Vašimi mentálními stavy: pravíte si to sám sobě, - neboť já neexistuju - Toto popírání každé existence, který by na vědomí Vaše účinkovala speciálně Vaše vzbuzovala, jmenuju egosolismem empirickým, "immanentním".

Je však myslitelná i existence něčeho /rozumí se, že to může být zas jen vědomí/ kdesi v tajemném, co s Vědomím vaším nemá

a nikdy nebude mít co činit. Hypotézu tuto nutno odvrci, - z četných transcendentálních důvodů, o nichž nemožno se tu šířit. Toto vyloučení vůbec každé existence mimo Vaše vědomí je absolutně Vše a jediné, co jest, je Svět, Veškerenstvo.

Ptáte se po důkazech egosolismu? Vlastně - jak už ústně jsem Vám řekl, není vědeckého stanoviska jich zapotřebí: Vaše vědomí tím, co jediné je dáno; je vědecké pravidlo, že pokud to možno, mají se věci vysvětlovat jen známým, daným, že k neznámému, hypotetickému dovoleno sáhnout jen v případech nezbytnosti. Tento případ zde však není, svět nechá se vyavětřit jen na základě vašeho vědomí, aniž třeba přibírat ku pomoci hypotetická vědomí jiná, neboť všechny námitky proti egosolismu možno odmítnout, - Ale bhtěl byste důkazy ty přesto? Nuže především pojem "důkaz" majících platnost jen v nižších regionech ducha, av empirii a aprioričnosti...., nemá zde naprosto smysl - "důkaz" degradoval by nutně tak transcendentního, jako je egosolismus, na něco velmi ubohého: "důkaz" v excelzních krajinách metafyziky a noetiky je nonsens - už proto, že není pravdy, že logika jest alogická a kontradiktorní. Ne důkazy, jen podklady mají tu smysl... Podkladů těchto, nahražujících zde zcela důkazy, je tu bezpočet; mnohé jsem vám sparsim již uvedl, ústně i v dopisech, dřívějších i tomto, výslovně i zastřeně. Vše je vlastně pro mne důkazem egosolismem je mně samozřejmý jako factum, že dýchám, neboť dýchám v něm a jím, žiju v něm nepřemýšlím o něm, svět je mně bez něho ničím. Přesto jsem schopen uvést něco bližšího a systematictějšího o podkladech těch později, - každý egosolismem nežije.

Královnou světa, jímž je Vaše vědomí, jest idea Já - vše-vážící a všeovládající, všudypřítomná, všemocná - vlastní Bůh. Je fikcí, - přesto a proto nejvyšší realitou. Je totéž, co souverainita, absolutnost, vůle: cena vůbec. Kvůli ní je zde vše. Beze smyslu byla by a svět bez ceny a obsahu, kdyby mimo její císařství rozkládaly se ještě země jiné, absolutnost ega jest už důkazem egosolismu. Existence jediného jen plže byla by plným vyvrácením existence pámbíčka; maje své samostatné Já byl by provždy rovnocenným soupeřem, - jsa, o sobě a pro sebe absolutním; nic není mimo boha... pouhé factum, že jsem, jest dostatečným důkazem egosolismu, neboli egodeismus vyvrácením starého,

demonstrací existence nového boha - mne--- vyvrácením pesimismu, rozžehnutím všeho v Boží Věčnost Září...

Nynější Vaše existence je Sen Boha; buhlimně ludibrionistní Sen všech chtějícího Boha. Egoeistní poznání je „Velké Procitnutí“.

Tímto nazíráním vypořádáte se se strašným vskutku kontrastem mezi absolutností Vašeho Ega a mezi tím, čím se bytost Vaše jeví "ve světle empirické skutečnosti": nicotným živočichem, naprosto podmíněným, milím zcela hněteným a fabrikovaným, molekulou v nezměrném... Objektem Božího chtění může být jen vše: vším myslitelným chce se Bůh ve věčnosti stát:; tudíž i dnešní Vaší existencí - iluzí svou a snovou autosugescí, že je malý a odvislý a něco z mnohého; a právě speciální takovou iluzí, kterou právě reprezentuje Vaše existence. Chtěl se stát tím, musil se tím stát, čím jiným může, představitelně, býti tato metamorfóza boží než právě Vámi? Ale toute velmi logickou argumentací je jednou provždy nevývratně nejpobulárnější, zdánlivě nejmece-nější vpravdě nejnicotnější námitka proti egosolismu. Avšak vy-vzací ji vlastně už právě to, o co se opírá: kolosální paradox věci - božská ludibrioizita její, condescensio Nejvyššího k nej-nížšímu, zakuklení se Všeho v nicotnost, - zpupné sebezklamání, nejspirituelnější hra před sebou na schovávanou, sublimní mumraj. Vše to odpovídá tak příšerné fundamentální hříčkovosti Všeho, že to už důkazem - podkladem egosolismu... Nejlepší však služby dělá zde jako vůbec in omnibus sebus egosolisticis je oneirismus: stará a Velká pravda, že život je sen mnohým rozšířená na: Život, svět je sen... Život jako sen - toť skoro můj iluzionis-mus, - a skoro legosolismus sám. Kdo nemá dost síly, by jádro egosolismu dost pochopil, ať hledí jen na vše sub specie somni - a mnohé hlavní stránky a mnohé hlavní stránky egosolismu objev se mu. Bůh sním že je zvířátkem, - proč by při tom nebyl Bohem? sní-li král, že je cidičem stok, přestává být králem? proč nemohl by bůh sníti podobně? Nebo: považuje někdo lidi, s nimiž ve snu mluví, za skutečné? Ale se všemi lidmi mluví jen ve snu. Neboť považuje kdo vraisemblances a jistoty snu za pravdu, a skutečnost? zdá-li se mu například, že bude popraven, řekne-li si: "za chvíli nastane pro mne věčné nic", nepochybuje-li pranic o svých snových argumentech pro smrtelnost duše, - a náhle se

probudí: kam poděly se ty pádné argumenty, jež před minutou pochybnou nepřipouštěly? Ale Život je sen, smrt probuzení? Jak zasměje se, jsa probuzen, nádhavným svým delíriím ~~svna~~ snu: "bez mozku není myšlení, jako bez plic není dýchání apod, /toto je mimochodem ještě nejlepšší "důkaz" nesmrtelnosti duše, jaký byl dosud objeven, - mluví z něho aspoň nejzdravější rozum/ atd. Oneirismus značí vůbec nesmírnou přeměnu metafyzických hodnot... Svět jako můj sen, absolutní fantasmagorie Mé Zvěle, - jaká volnost, lehkost, vonná elegance zasedá tu na prestol, na níž smrděli dosud dřevěné filosofie, nemotorným pojímám "pravda" "skutečnost" "subjekt" "objekt", atd. neskonale směšné otročící. Tři nejohroživější námitky proti egosolismu:

1. Moje malé, nevědomé vědomí absolutně není schopno, vyvozovat pouze za sebe celé to nesmírně, bohaté, harmonicky souvisící, ~~nepeř~~ nepředvídaně si odpovídající vesmírové dění; Předně: vědomí to naprosto není malé a v hloubi nevědomé? zahrnuje v sobě každý okamžik trilióny stavů: smyslových "percepce" vnitřních pocitů, šerých idejí; ovšem vždy jen jednu dominantní, - ale z kolika miliónů atomů skládá se tato imaginární jednotka? stejně jako organické tělo... Za druhé: Vesmírové dění není tak nesmírně bohaté a složité jak se prvnímu, hloupě žasnoucímu pohledu zdá, - je bohatě chudé: vždy jen variací na stejné téma, toutéž esobou, tímtež atomem stále jen různě se per ludibriositatem ~~be~~ oblékajícím, - idem, sed aliter, je skupinou základních psychických zákonů, která se s matematickou přesností dle apriorních pravidel /stejná jako prostor a la Kant/ ve vesmírném dění promítává, rozkvétá. Ať se pokusím jakékoli dění vysvětlit jen ze svého předchozího vědomí - absolutní nemožnost nevystává přede mnou nikdy.

Zpravidla dobře je vysvětleno a myslitelně vysvětlení zcela prostě kauzální. Kde se to zdá těžkým, je po ruce vždy onen můj rozšířčný kantism. Celý svět "vjemů!" jakožto apriorní, šablonová projektace v mnohost základních psychických zákonů. Kde by i to zdálo se nepostačitelým, třeba pamatovat, že vzhledem k dnešní černé neznalosti jak psychy tak přírody, vše se zdá nemožným a neodůvodnitelným, může mít v hloubi neprostší nejlepšší odůvodněnost a realnost, - že v těchto regionech každé dekretování "absurdnost je to, směšnost, dětinskost"

ducha cumulu dosud nedorostlého. A kdyby i skutečná, neodbytná absurdita strážila tuš do nebe, - i přes ni třeba se přenést myšlenkou: svět sám jest absurdum, alogičností, kontradičností, totální klamovost nakonec vyvrací, - dokazuje credo quia absurdum... Pojednal jsem o věci této dosti hrubě zatím, nerozlišuje blíže, hlavně kde iluze a absurdnost egosolismu dokazují a kde na zas třeba je překonat.

2. Kdo není stížen slepotou pro logičnost a skutečnost, nemůže pochybovat, že všude tam, kde příčinou pohybu jeho vlastního těla jsou jeho duševní stavy, musí být podobné stavy i příčinou akcí oněch částí k zevního světa, které jsou v podstatě totéž co tělo toto: t. j. cizích animálních organismů /nemůže pochybovat např., že následuje-li po bodnutí cizího těla jeho škubnutí, že příčinou škubnutí toho byla jen bolest stejně jako u jeho vlastního těla/; že i cizí organismu mají toto vědomí, čímž egosolismus vyvrácen". Námitka tato bazuje na staré víře v "objektivní skutečnost", neboli nemá potuchy o iluzionismu; nedovede si připustit otázku: "což je-li vše jen humbuk? stejným právem může býti svět rafinovaným klamem a hrou, jako vážností".

A hází do jednoho pytle všeci tak strašně disparátní, jako je vlastní, - nesporně reální - , a cizí, - zcela hypotetické, - já, nechápe, že co připisuje se onomu, naprosto nemusí a nesmí se připisati tomuto. Dopouští se malého qui pro qui, zaměňujíc dětskou loutku za živé dítě, stín za předmět jej vrhající, tisícero násobný reflex hořící svíčky v zrcadlové komnatě za tuto jediné reální svíčku samu; tato hoří, ostatní zdají se jen hořeti; já mám vědomí, neboli jsoucnost, ostatní zdají se jen mít je. Řekněte si jen, - Bůh chtěl vzbudit v sobě zdání, že existují milióny bytůstek podobné jeho přítomné teofanii, - i vytvořil dle toho obrazu svého v duchu svém nesčetné panáčky tak, aby vypadali jako živí: - co je na této prostinké ideji nelogického, nemožného? Cizí organismy jsou prostě moje fantasmata, úmyslně mnou tak fingovaná, aby budila co největší iluzi, že jsou tožší, co já; svět je zrcadlová komnata, v nížve stojím samojediný, vidě kol sebe sta osob se mnou shodných; musí mít spectra tato vědomí, zamračí-li se po mně, nebo poškrábou-li se na stehno? A opakuju: připisují nepřátelé egosolismu vědomí fantomům svého

snu, třeba tyto sebe rozumějí si vědou... /Jinou otázkou ovšem je, nemají-li fantomy vskutku vědomí takové, jako osoby, které vidím ve bdění, - vědomí "sekundárně" fingované?... Ale o tomto a všem ostatním bylo by možno uvésti nesmírně více podrobností a hlubších - házím všude jen před sebe pár neotesaných základních kamenů.../

3. ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~

Egosolismus odporuje zákonu o zachování energie; jinak by kvanta mého vědomí ve všech okamžicích musila si být po celou věčnost absolutně rovna; místo toho vidím, že jednou např. před usnutím, - rovná se vědomí mé téměř nule, jindy např. v extázi intenzitou téměř svou usmrcuje, vidím dokonce, že ve spaní úplně mizí; jak vysvětlit, že z vědomí bakterie, vznikne jednou, bez spolupůsobení jakéhokoli kvanta energie praeter, vědomí Boha v nejenoranějším, všeobecném jeho rozzáření, proti němuž je má extáze světélkování fosforu proti svítivosti Siria? Ex nihilo nil fit. - "Zákon o zachování energie není vyvrácením egosolismu, ale egosolismu vyvrácením z. o. z. e.; egosolismus stojí tu v daleko hroznějším brnění... Nepravím tím, že z. o. z. e. vůbec nemá platnosti; jen že nemá platnosti generální: je pouze jednou chodbou ludiбриstního labyrintu, jednou iluzivitou, jedním instrumentem svrchované zákonečárné Vůle... Z. o. z. e., v odsavačném svém smyslu, nemá ani neomezenou platnost ani v mechanice, chemii.... jistě ne aetherologii a jiné okultní, vyšší fyzice; naprosto deplaceován je v psychologii; je nanejvýš směšný v metafyzice, metalogice, Deologii. V mé filosofii: v mém absolutním ideismu redukován je na zákon o zachování smyslu: v našem případě postačí, např. aby mezi mým zhasínajícím vědomím předspánkovým a pozdějším extatickým byla jistá interní souvislost, společná jakás vížící idea, jistý tajný plán, zámysl v celém procesu, - zjistěný z. o. z. e. nedoznal tu porušení. Ale poetiké bylo by chtít vyjít všude i se zákonem zachování smyslu. Svět je nejen smysl, i absurdita, - všude je ludi-brionismus, je hříčkou v Boží neboli Svě neboli Mé tuce; zákon o zachování smyslu redukován je na zákon o vrchním konání Vůle. "Chci to" toť důkaz důkazů, důvod důvodů, zde i všude jinde samojediný postačující, jiných důkazů nejen nepotřebující, ale i vylučující. Na otázku: proč je egosolismus - nebo panrealizace - nebo nesmrtelnost, nebo optimismus stá. pravdou?, zná moje nejniternejší, nejdrtivější odpověď: protože Chci,

aby to bylo pravdou a je to pravdou - a je to pravdou.
 Řekl Bůh: "budiž světlo" a Bylo světlo. Sic volo, sic iubeo,
 stet pro retione voluntas. - To hodilo by se ba motto k mé
 filosofii. Nedozírné hlubiny zazejí nově všude tomu, kdo do-
 vede násmát se tomuto novému filosofématu - dosazení na trůn
 světa své vůle místo logiky? nezapomínat, že naše parole
 zní - Jsem absolutní Vůle a že Absolutní Vůle nesmí se zastavit
 ani před bariérou logiky - ostatně zpuchřelými a vlastně jen
 stínovými....

4. Ve spánku úplně bezesném nemizí vědomí, nýbrž čas, kdyby spa-
 ní takové trvalo z "objektivního" stanoviska třeba tisíc let,
 ve skutečnosti netrvalo by ni časový bod, kdy poslední vědomí
 se zašeří, ihned vždy ze spaní procítám - co mezi tím bylo, jest
 jen fikcí a ludičfionistním sebeklamáním suverainní Vůle, ne-
 mohoucí samozřejmě ani okamžik zmizet ze světa.

7.

Život má unum necessarium: cíl mít a pevnou půdu a základní jistotu, rotační centrum a rovnováhu. Pod tím tři velké potřeby: agere - patiocogitate: umět jednat - umět snášet - umět myslit. Vítězit. Vznešeně na vše hledět. Vnikat do nitra myšlenky. Nejpotřebnější tři maximy člověka.

Zdařilo-li se delší, usilné, neodchylující se praxi maximy vštípit člověku devízu: J. A. V., - tak aby, zapustivší kořeny, stala se organickou částí duše, stala se dominantou její, duší duše, pak má člověk nejen cíl, ale Cíl; nejen cíl, za nímž se ubírá, ale ten v němž už věčně spočívá; nejen kus té pevné půdy pro lidskou hohu - absolutní Archimédův bod, z něhož Bůh - nejen zemí, universem může hýbat, ne pouze nějakou tu narkotizující jistotu: věčnou jistotu, centrum kol převždy, ne pouze všechna slunce: celá fantasmagorie Jscuenosti točí; a rovnováhu a konečnou harmonii a Mír a Zář. Zenit svůj a své povznesení nade vše; nehnutost Polárky; vševládu; a smavé, hluboké světlo v hloubce. Dosáhl Souverainního Uspokojení.

Dosáhl však i tři lidských potřebností: Naučil se silně jednat, vznešeně "snášet" dobře a bez učení se; vše to poddalo se mu formulí samo sebou: jež ona už vším tím; jež vším. Jak psáno jest: "Budete-li parolu následovat, vše bude následovat Vás, neboť následuje z ní..."

- - - - -

Agere. Zdrojem a podstatou síly je srdnatost. Srdnatost je duše ve skupenství plamenném. Vše daší se ve stavu srdnatosti. Duše, jindy těžká a vlekoucí se, bouří vpřed a vše víří; jasně leží před člověkem vše, o níž se mu jedná; prostředky k dosažení cíle samy mu nabízejí své služby; radostnou hrou je rozhodování se a riskování; po rozhodnutí následuje provedení, čin bleskurychlý jako vyrazí koule z hlavně hned po stisknutí kohoutku; samozřejmosti jsou vytrvalost a neblbost. Jádrem srdnatosti však jest: věci, s nimiž člověku co činit, triumfálně vidět pod sebou, jest elevation, hlava stále vzhůru.... jest opovržení - pocit bezpečnosti a zbytečnosti strachu, - možno souverainně se vším nahlídat, pohrávat si. Kořenem bojácnosti je skličující iluze, že věci jsou nade mnou, bojácnost a kořenem a podstatou slabosti.

Jest jasno, který myšlenka jest nejlepším zdrojem, zdrojem síly srdnatosti, jediným zdrojem srdnatosti vůbec: myšlenka: Stojím nade vším.

Ale nade vším stojí jen Absolutní Vůle. -

Nerad užil jsem kakofonického, kakoidiového, nechutného výrazu "srdnatost". Ideu vyjadřuje nejlépe slovo Muth: schází český ekvivalent, což je strašné faktum; schází ostatně i ekvivalent francouzský, helénský, dokonce i latinský... Měl pravdu jistý Všeněmec: "Jiní národové znají courage, poze Germani Muth?" - Měl jsem chuť psát v odstavci o tomto místě "srdnatost" "muth" všude, ale neměl jsem k tomu Muth. Zní to pro české ucho příliš strašně. Hlavně ovšem vlivem nezvyklosti. Bude jinak - jistě už na čas, aby Češi obohacovali svou řeč i výbornými slovy německými; jako činí to se všemi možnými a nevýbornými slovy francouzskými atd. Že tak dosud nečiní je opovržením hodná myšlenka a anachronismus: zaměňují se pořád za své pradědy z roku 1808. Dnes mohou si dopřát luxury daleko grandióznější, např. politické, než tuto linguistickou kulturní samozřejmost.

Patí: Utrpení není šertovná, není dobrá moc. Těžce tísní, těžce poškozují, - - těžce nechá se přemoci. - I malé utrpení je v podstatě nesnesitelné: něco naprosto nechce se nésti, co se

nechce, zcela odmítá, je věčná noc a smrt; faktum "nepříjemnosti" jest už prokletím a negací života, špatno o sobě; kde se zdá bolest něčím dobrým, - nějak lahodícím, aktivním, tam běží vždy o dobré, lahodící, aktivní stavy, bolesti těsně jen nadherující nejen o sobě, kde se zdá bolest něčím dobrým: i v účincích svých je utrpení špatnem, t. j. škodnem; direktně jen škodí. Jako moře olava dusivě leží na duši, každý vzrůstá a rašení z ní potlačující, sílu, svěžest, zdraví, z ní vypíjející, ducha tabetikem, bezkrevnou mátohou, psem činic. Jen indirektně - bez jeho zásluhy, zasahování činitelů docela jiných, vychází z něho pevnost, tvrdost, sebepřemožení, síla, poznání, atd.... Nazvat je proto dobrým - a čini tak všichni moudří a hlubocí duchové - boj proti tomuto předsudku je velmi důležité -, je směšné *qui pro quo*, jako nazvat žraloka vlídným a sladkým, protože přidává do vlídné, sladké náruče smrti. Boj proti utrpení je boj za dobro. Jeho ohromné důležitosti odpovídá tíha jeho. Veden pozemskými prostředky, je zcela inanní, odhaluje jen a prokrastinuje, z jamky do jamky přelévá, stlačuje na jednom konci střevce naplněné vodou.

Jen vznešenými: filosofickými zbraněmi možno utrpení vskutku ztenčovat, a zanéantissovat jednou. Leč i zde, skoro při každém způsobu filosofického boje, je ztenčování to téměř nepostřehnutelné; přes nesčetná i skvělá vítězství, neodrelí se téměř nic ze atrašné massy animálních affektů, jakoby nekonečná byla; po létech ční tu by jako na posměch stejně granitová a ohromná, jako v prvý den boje. Nemožno extirpovat jakýkoli, třeba slabý, jen když reálný afekt; hlava tasemnice zůstane vždy ve střevě; vyhodí-li člověk afekt okem - a sotva se zpokojen naspět do pokoje obrátí, - hup a sedí už na okně jiném příšerný, šklebící se nezmar. Jsou ovšem vítězství ona skoro vždy jen postranní a aparentní: vítězství nad ideami, souvisícími jen podružně nebo laxně s ideou, o jejíž přemožení jde; vítězství více intelektuální než praktická, vagující, - instinktivně vyhýbá se člověk hlavní bitvě a svádí raději sta tirailleurských šarvátek, konejší se vypouštěním ohňostrojů, spí na líných polštářích lehkých vítězství; odsekává hned zas narůstající skupiny draka; odvážkého animálního hodnocení, nemaje odvalu vésti příšernou ránu k srdci. A tak dochází k zahanbujícímu divadlu: cítí-li se

člověk např. stísněným následkem prázdné kapsy zaplaší stísněnost tu desetkrát lépe nález malé bankovky než nejprudší bombardement z nejtěžších kusů jeho filosofického arzenálu. - A to mluvil jsem o afektech nemohutných; mohutný nejen, že ne nechá se vůli ni filosofií zlomit ni nalomit, - Vůli a filosofií láme. A zmizí-li jeho moc, nestalo se to zahráním ho, ale uniknut mu..., - zvykem, otupením instinktivním ucpáním otvorů, jimiž do duše vtéká, atd.

Proč boj ten tak těžký? proč tendence ala stoa neměly větších úspěchů? proč zůstal člověk dodnes hovádem? proč nevede nikdy rána do srdce draka? - Protože podmínkou boje vskutku úspěšného je - Býti Bohem.

Neboť podmínkou jeho jest úplné přemožení a zničení nepřítelů: zničení každého utrpení, přemožení každého podléhání, uhasení každého strachu. "Vše nebo nic" - platí zde víc než kde jinde. Milión kroků tu činit a jeden neučinit, značí ni krok neučinit; všechny strachy v sobě zabít, jen na jeden záchvěvek strachu zapomenout, - a vibraceta rázem může se sdělit všem těm mrtvolám a kdykoli vzkřísit je čarodějně k neztenčenému je životu. Třeba odejmou t radikálně utrpení všechnu půdu pod nohama.

Jaká půda? Každá nepříjemnost spočívá ve zjevném nebo tajném soudu: škodí mně to. Aby byl nepříjemnost vůbec znemožněna, k tomu vede jiná cesta: získat si vševládny soud a neviklavé přesvědčení: Nic mně neškodí, nemůže škodit, - komu nic nemůže škodit? Tomu jedině, kdo nepodmíněn a nádotýkám, stojí nade vším: Bohu: Absolutní Vůli.

Bylo by možno argumentovat i takto: Mně třeba ne Bohu, přece jen věčné bytosti, nic ve věčnosti nemůže škodit, protože vše, co se děje vede mne k postupné realizaci mých nejvyšších myšlenek, nejhlubších přání t. j. k pozvolnému dosažení všeho ve Věčnosti, dovedu-li se zhostit se animálního hodnocení událostí, viděcího prospěšnost a škodlivost jen dva tři roky vpřed, osvojím-li si věčnostní hodnocení, - pak může ovládnout ve mně soud: vše mně ve věčnosti prospívá - a já zbaven jsem všeho utrpení, třeba nejsem absolutní vůlí. Dobře, ale popatříme-li zblízka na tu Věčnost všečtější, všedosažující, nekonečnou bytost, shledáme, že je de facto Bohem. Už seternita je preadikátem jen Boha, - nesmrtelnost duše je už důkazem Deo-

sence, je už důkazem egocismu.

Zvláštní kapitolou zde bylo pojednání o tělesné bolesti.
O tom jindy.

Však "nie mně neškodí" není zde posledním slovem: potřebuje pozitivního doplnku. děknutí. Dvě možnosti tu:

1. Vše je křestné, bezvýznamné, pro mne nicotné.
 2. Vše je mně prospěšné, dobré, svaté, zářné, slastné.
-
1. Vše je pro mne ~~vy~~ nevýznamné, nicotné - vše je podle mne -
- J. A. V.
 2. Vše mně prospívá, je mně dobré - všechno jest mými spanilými
služebnými duchy, jen Věčnou vůli mou vykonávajícími
- J. A. V.

Oboje toto názíráni současné je však luďbricistně, názíráni božím. A vše to možno, jak vidno shrnout ve formuli "Jsem Absolutní Vůle". Ona jediná jest už vraždnicí utrpení. Ona jediná jest ne pouze nejlepším jediným prostředkem Vítězství nad utrpením, jako jediná je dávkyní Síly. Myslí-li ji člověk v celé její intenzitě, je v tu chvíli imunní vůči každému utrpení; myslí-li ji matněji, imunní aspoň řástečně, - vždy proporcionálně k její síle. Ale vždy při tom jest na jediné správné cestě k "vykoupení". Všechny jiné cesty do Cíle toho vůbec nepřivedou, třeba tu a tam vedou k němu na chvíli blíž, - aby hned na to od něho stejně daleko zas odvedly. Mimo mne deosenci, mimo egocismus jest jen bloudění, oscilování a kulhání všude, všude....

Cogitare: Souverainně pohrdávané výboje ve strašidelné, duchové říši ducha, tzv. poznávání jest nejen hlavní, sebeaffirmující činností -Boha, ale už i člověka. Všechno vyšší a hlubší cítění i obrazotvoření je formou poznání; stejně všechno vyšší a hlubší jednání; síla je vůči slabosti jen hlubším poznáním; produktem i druhem poznání je cítění se Bohem. Však dobré poznání jest jen projevem síly; nejvyšší poznání je produktem, cítění se Bohem. Atributa dobrého poznání jsou vesměs dynamika. "Moudrost" je nemoudrá, "hloubka" mělká, "jasnost" nejasná,

"správnost" nesprávná distinkce. Ne spravedlnost: chytrost, ne jasnost: síla, ne hloubka: statečnost, ne moudrost: volnost jsou pravé predikáty vysokého poznání....

Správnost je to, co vyhovuje potřebám "individuá"; chytrá, silná instinktivita základem jejím; Správné je to, co mně v nejširším smyslu prospívá, "pravda" to, co vede mne nejvýše, - "pravda" jsou ony dekrtiny, které popírají mou Deossenci, - jen proto jsou pravdivy. K nalezení jejich ň vede jen intelektuální čin; nenahradí ho intelektuální zrak ni ostatní smysly; pes je nejdokonalejší ze zvířat. Jen mystická jasnovidná chytrost jeho čenichu činí možnost vyslovit myšlenky, na nichž především záleží. Jsou duchové a poznáním náramně dimenzionálním i intenzivním, ale schází jediného jen, pouze psu dostupného poznání, např., berkeleysmu nebo Absolutní Vůle, - činí všechno jejich myšlení a díla vanními a je samé jen obrovskými tragickými mrzáky; po celý život hledali v potu a zoufalství v dálkách, co každý okamžik leželo pod jejich nohama. Však nejléhší je nejtěžší, chytrost božím darem, božím darem "pravda".

"Hloubka" jest jen proniknutí daleko do linií nepřátelských. Vysokorotený duch nesná rozdíl mezi myšlením a rvačkou; při každém myšlení slyší zvonění mečů, řev trub, chrapot umírajících a vítězné víchřivé pochody....

Obrazná označení, označení per analogiam svědčí vždy o nejasnosti nedomyšlenosti pojmu, na jeho dně najde se poetické-vědy suché abstraktum. Sestoupíme-li do trefného jinak a poetického označení "jasnost myšlení" o schod hloub, narazíme nutně na prostý pojem "síla myšlení".

"Moudrost" je označení vysokého a zdařilého celkového poznání, zahrnujícího v sobě hloubku; jasnost a pravdivost a snad to jiné ještě: vznešenost, mír, slunnost aj. Výraz ten není v češtině se žádným jiným spříbuzněn, je tedy dutý, - výpovec z nouze. Mysleme hlouběji a shledáme, že s jádrem a tajemstvím moudrosti je volnost, a posaďme expresi směle na místo "moudrosti". Volnost je totéž, co zdařilest - daření se, vzrůst už sám a základní už síla světa extenze; kde není co spoutáno, řine se už eo ipso v nekonečno; je vonná slunná záře, čiský vzduch výšin, pouhý oxygén a spojenost. Spoutanost tožéž co mrzáctví, dusný dusící je hnus... Spoutané myšlení vykoná tak

mnoho jako spojené ruce a spoutané ruce; před nespoutaným leží otevřená triumfální dráha do nekonečna, bezmezná, - ono jest jí už. Svobodní a nesvobodní duchové: hlavní kritérium ceny člověka. Obyčejný člověk - člověk otročící lidským opinionem, pouhý otisk, pouhá opice, "geniá" je totéž, co volný duch, - společnosti nepodléhající, rocher de bronze v ní, zosobněná revolta pro ni, per se ens "personalita". Nadgénius však, nejvyšší moudrost však volnost, ne pouze relativní nepodrobenost všelijakým sociálním idioteriím, ale absolutní, vůbec před ničím se nesklánějícím imperiozita a souverainita. Pojem této Boží Volnosti, v jádře Boží volnosti poznání v celém mnoh limitovaném objemu je čímsi novým, před něčím skláněla se až do dneška vůle každého člověka; neobjevil se dosud Nadgénius - neboli Bůh, neznamena je a tudíž nanejvýš směšná bude Nejvyšší moudrost Boží Volnost spočívá v učení o naprosté dominanci vůle, libovůle nad "pravdou" a "logikou" těchto nejtěžších řetězd ducha, vlastního to Boha, praeter me, - sive vtělení idey otroctví... Za zády majíc poznání o naprosté lživosti pravdy, absurdnosti logiky, kontradičnosti a cirkulosity světa, směšné nicotnosti všeho toho neboli zavržitelnosti oková, - pohrává si teď Boží Volnost souverainně jako cárem celým duchem, neméně než dáma svým kapesníčkem.... -

Vše jest má absolutní hříčka; základní věta mého ludibrionismu neboli Boží Volnosti. Na Všetřín dosazeny místo pravdy, logiky, skutečnosti: volné rozhodnutí, čin, vůle, libovůle, - ta nejbezmeznější, necouvající ani před největší absurditou ve směřícím se vědomí, že vůči základní absurditě všeho - neboli nevyhnutelné podmínce Boží jasnosti, je konsekventně vše stejně absurdní, že relativní pravdivost jest jen espèce absolutní pravdivosti, nebojíc se např. tvrdit, že král Montezuma napsal Vergiliovu Aeneidu a že gepard náleží mezi pisces; a hned zase nespoutané se dle skutečnosti a logiky řídit, jimi se spoutat, a v zápětí zas pouto roztrhnout - sebe sama negovat a být bláznivým tancem a jediným kotrmelcem a nejstrašnějším bláznivcem a blbostí a sterilitou a smradem a ničím, - a následkem toho nutně hned zas železnou vážností a nejstřízlivějším rozumem a sluneční myšlenkou a tvárkyní nových vesmírů, - ze začarovaných, zpívajících květů hnůj a z hnoje květy tvoříc, jako její malá

dceraška příroda činí, - z Nišeho vše, ze Všeho Nic, budující a zpívající smrad a sluneční hnůj a hnojný, železně vážný kotrmalec a věčnou rybí pravdu, že gepard namaloval Montezumovu Aneidu.

"Poprvé dovolil jsem si v posledních dvou řádkách podat - špatnou ostatně - ukázkou, kam až troufám si v praxi jít v následních i tato věta..." - můj absurdismus nezastavuje se u fundamentální absurdity, přenáší se jako vše, co má charakter, i v praxi. - Odradí-li Vás úmyslná a přesto jen zdánlivá nechutnost a hloupost této pes otázky od mé filosofie, tím je lépe pro Vás. Chápete poněkud smysl a dosah Volnosti "poznání"? a proč toto slovo dal jsem do uvozovek? že poznání má předpokladem otroctví jako vše lidské? Se ste nou, ne větší moudrostí, jako patriarchům a králům, kněžím a pámbíčkům, módám a opinionibus podléhala lidská přirozenost přirozeně-pravdě, logice, skutečnosti, poznání, - jen proto jím podléhala, že byla rabská. Skok nad ni - a člověk je ve Volnosti, Absolutnu, je Bohem; však něco zcela jiného je člověk - Bůh a člověk - otrok: něco jiného je poznání a výboje a komandování, znásilňování a pohrávání... Lidský duch věřil dosud, že narodil se s pouty, že bez nich nemohl by šít jako hlemýžď ze své ulity, ne; bál se každého prudšího pohybu, aby se z nich nevyvlíkl; byl stížen ataxií; nerozpjal křídla v nekonečno se nerozletěl; stvořené jím samým překážky zatrasovaly mu všechny cesty koldokol; všechna jeho díla - krotká, úlomkovitá, mrzácká a žebračká; jen drobtý pravdy v temnotě hledal, jen hledal, jako se hledá upadnutý krejcar; však netřeba hledání, ba ani dobývání: člověk vše už má, nu a pak je vševědoucí, Nekonečné, dříve černé světy zdvihnou se před jeho očima, prožehnuty-li jsouce vnitřní září Svě Boží Volnosti vysílající své světlo na věci; Zrak jest jen vnitřní svítivost, oči jsou jediné svíčky, jediné slunce... A zmizely teď všechny obtíže, s myšlením dříve spojené, padly všechny překážky v duchu a ztratily se přestupné hory problémů, zacementovaly propasti záhad, všechna vojska proti němu dříve bojovavší, stékají se pod praporek jeho, pevnosti všechny otevírají mu všechny ověšené své brány. Přefíznuv jedno lano, kterým aerostat jeho dřív k zemi byl poután, k povznesl se v nebe a vidí teprve "objektivně" nic jiného není objektivnost, než stání nad. Vše je prostě Jeho, On,

je vším - vždyť je Deus...

Co dává duchu, nejlépe a jediné, jasnovidnou chytrost, tuto formu síly? Co jasnost myšlení, na sílu redukovanou? Co statečnost, srdnatost? Odpověď dává odstavec "Agere". Nejvyšší však ctnost myšlení; moudrost: Volnost zcela jest identická s Deosencí, a parolí "Jsem Absolutní Vůle". Proniknut-li jest jí člověk, samo sebou poddává se mu Boží Vě-
dění - - Omniscientia.....

8.

"J. A. V." dává tedy člověku základ Božskosti a k tomu jako velkomyslný, plýtvavý nádavkem vše, čeho jako animal potřebuje, měrou vrchovatou. Vzácná to přednost, uváží-li se jak inkompatibilní bývá u člověka vše vznešené se všedním. Ale zde, - extrémy se netýkají a stýkají, - to nejvznešenější podává zde ruku všednímu - -

Ale proč velebím tak výhody svého receptu, stejně jako přednosti ostatního svého zboží jako dohazovač a kuplířka? Čeho chci tím vlastně docílit?

"Cíl toho psaní, být Vám na cestě této poněkud prospěšný" napsal jsem na straně 3. Ale jsem benevolentní bonhomme, altruista, ovce?

Nejsem spíš zlomyslný Mefisto? ... Snad mám jen chuť přivésti Vás k Dáblu, skaziv Vás nadobro. Praxe, kterou Vám vnucuju, hodila by se k tomu. Nic není zpěsobilejší zahradit všechny cesty naspět, strhnout za člověkem všechny mosty... Kdybyste jako dnes skoro každý, omazil se na reflexe, meditace, teorie, narazil byste během doby na tolik absurdit, motanic, hmu, bezkrevnosti, zaprášených pavučin, že obrátil byste se konečně naspět, - a zpáteční pochod hohl by se zdařit; pouhá teorie, pouhé "poznání" nezasahuje do nehlubších hloubí. Avšak budete-li postupovat prakticky dle mých pekelně lativých návodů - svodů, - zakoření se snad v hloubkách těch šílená idea "jsem Bůh" tak, že propadl jste navždy Dáblu. Stane se z vás cosi tak podivného, monstrózního, že když snažil byste se vrátit ve stav bestialnosti a nevinosti, - i kdyby zdálo se Vám časem, že se to daří, - oblučná transformace Vašeho Já nenechává to už zcela vykořenit; zapomenutá třeba již vystrčí po čase zase své rohy znova a znova..., a Vy konečně s hrůzou poznáte, že z jejího očarování se už nevymaníte, - že pokusy setřást ji ze sebe, přibližují jen šílenství, - - - a že konečně přece jen ze všeho nejlepší, poddat se mu a jít dále a dále po božsky satanské cestě. A půjdete, nuceně, s odporem, hrůzou, slzami, dál - dál, stále hloub zapadáte Čeho se zde ještě dočkáte, uvidíte.

Vše je horzná nade vše pomyšlení... Uchopí-li Vás jednou nežertovně, jste ztracen... Však jak zní místo z Fausta; Mefistofel: Sie ist verloren. Stimme von oben: Ist gerettet. / -

Však pokouším Vás ještě těmi slovy?... Však - - - zapomněl jsem zcela, že jsem egosolista? A sleduju pak tím listem cíl, pracovat jen k vlastnímu Povznesení se z lidského bahna tím, že se snažím povytáhnout z něj Vás?: skly egosolismu viděn jste mně jen obrazem něčeho, čím budu později sám, - třeba až po příštím solisticiu Světového roku?... Však - - - existuju? zapomněl jsem já, zapomněl přízrak Vašeho snu, jímž jsem - že napsal: "neboť já neexistuju"? Či úmyslně hraje si ten fantóm Váš na něco skutečného, jako činí ostatně všichni ti p. p. Svobodové, a Novotní, kteří se Vám zjevují v tom ludibrionistním životě, krásně Voltairem charakterizovaném jako "mauvaise plaisanterie?" A k jakému as cíli dává Vám tedy Vaše já, podjá dnes všechny ty rady?...

Však děláš z těchto výšin, - nejsem enfin jen červi? V pravdě má se však toto: nemyslete, že chci, abyste jednal dle praxe mnou doporučené: dávám Vám všechny své rady proto, abyste jich neposlouchal. Jaký by v tom byl smysl, kdybyste Vy, jenž chcete být Volný, poslouchal cizích pokynů?... Avšak - existuje jiná cesta, než ta na niž ukazuju?...

Avšak - snad dávám vše to Vám jen proto, abyste si z látky této ušil sám šat, na Vás se hodící?

Avšak - nenapsal jsem, že "ani písmeno nesmí být na formuli J. A. V. pozměněno, nemá-li být celá zničena?"

Co je tedy pravda?... Je snad vše jen šalebná hra a lež? Obelhávám snad i sám sebe? Nevím sám, co chci? Či jedná se jen o literární ješitnost a eskamotáž? - Či o všechno, všechno to zároveň?

Na Vás jest, sám abyste si dal odpovědi a rozhodnutí.

4.XI.1917

Ladislav Klíma